

Norske leger mot atomvåpen

Nr. 2 - 2016 - Årgang 34

OEWG
Atomforliket
Landsmøtet 2016

En tryggere verden uten atomvåpen

Jo, vi kan forby atomvåpen!

JOHN GUNNAR MÆLAND
LEDER
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Det humanitære nedrustningstoget har våren 2016 hatt opphold i Genève, hvor FNs Open Ended Working Group – OEWG – i to sesjoner har diskutert utviklingen av nye legale instrumenter og nye veier for å oppnå en verden uten atomvåpen. I august vil diskusjonene bli oppsummert i en sluttrapport som oversendes generalforsamlingen i FN.

Ett av de konkrete forslagene fra OEWG er oppstart i 2017 av reelle forhandlinger om et forbud mot atomvåpen. Det er allerede klart at et stort flertall av verdens land støtter en slik utvikling, men det gjenstår selvfølgelig å se hva FNs generalforsamling samler seg om i høst.

Norge har deltatt i OEWG-diskusjonene, men plassert seg blant de såkalte "progressive statene" som stort sett består av NATO-landene. I Orwellsk nytale betyr "den progressive tilnærming" stegvise og parallelle tiltak som sikter mot å redusere risikoen for bruk av atomvåpen, og som forutsetter atommaktenes deltakelse, altså i realiteten status quo. Norge mener at et forbud mot atomvåpen først vil være aktuelt mot slutten av en slik prosess.

Tilhengerne av et forbud nå argumenterer med at etablering av en internasjonal juridisk og etisk norm vil sette atommaktene under press for å leve opp til de nedrustningsforpliktelsene de allerede har. Et forbud

vil i seg selv ikke fjerne et eneste atomvåpen, men vil tydeliggjøre at disse våpnene er illegitime og plassere stater som bygger sin nasjonale sikkerhet på slike våpen, på utsiden av internasjonale lover.

Den humanitære nedrustningsprosessen hadde sin spede begynnelse i 2010 og skjøt virkelig fart etter den første internasjonale konferansen i Oslo våren 2013. Dette nye sporet har gitt det store flertall av verdens ikke-atomvåpenstater en stadig sterkere stemme i kravet om å fjerne denne trusselen mot menneskeheten. Atomvåpenstatenes forsøk på å blokkere/ignorere denne prosessen har bare ført til økt engasjement. Fordi en avtaletekst om et forbud kan fremforhandles uten atomvåpenstatenes deltakelse, kan en slik avtale bli en realitet i løpet av de kommende årene. Forutsetningen er at tilstrekkelig mange stater slutter seg til avtalen.

Den internasjonale kampanjen for å fjerne atomvåpen – ICAN – er nå en kampanje for et forbud mot atomvåpen. Et forbud er det første, men avgjørende steget for en effektiv og balansert atomvåpennedrusting, hvor målet er fullstendig eliminering av disse masseødeleggersvåpnene.

Norge har hatt plass i nedrustningstoget under oppholdet i Genève. Stortingsdebatten våren 2016 gjorde det klart at Stortinget vil at Norge skal følge toget videre og ta en pådriverrolle. Til nå har vi ikke sett noen tydelige tegn til at regjeringen følger opp de folkevalgtes ønsker, men Norge får en ny anledning under FN-sesjonene i høst. Sivilsamfunnet må derfor opprettholde presset slik at Norge forblir om bord til den foreløpige endestasjonen: et forbud mot atomvåpen.

4-8
OEWG

8-9
ATOMMAKTENE:
PAKISTAN

10
UTTALELSE

12-14
ATOMFORLIKET I
STORTINGET

15
FIRE TILNÆRMINGER TIL
Å FORBY ATOMVÅPEN

18-23
LANDSMØTE 2016

Step by step

ANE DROUGGE VASSBOTN
ORGANISASJONSEKRETÆR
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

humanitære initiativet som vil fylle det juridiske gapet i dagens juridiske rammeverk, mens 22 har vist sin støtte ved å stemme for i FN.

Siden forrige medlemsblad har det såkalte atomforliket blitt vedtatt i Stortinget, der alle partier ga sin støtte til et atomvåpenforbud. Dessverre var man nøye med å bare ha med formuleringer som ikke instruerer regjeringen i å arbeide for et forbud, og som ikke sier noe om når atomvåpen skal avskaffes. Det har også vært møte i Open-ended Working Group (OEWG), som er et FN initiativ for å utvikle forslag som skal fremme multilaterale atomnedrustningsforhandlinger, for å oppnå og opprettholde en verden uten atomvåpen.

En annen gledelig nyhet er at Legeforeningen, sammen med blant annet NLA, har blitt med på en uttalelse for et forbud mot atomvåpen. Legeforeningens støtte til et forbud er et viktig symbol på folkeopinionen mot atomvåpen.

Og ikke minst, vi har hatt landsmøte, som både var hyggelig og produktiv i vakre Tromsø. Neste år vil vi gjerne ha med flere, landsmøtet er en ypperlig anledning for å både lære mer om kampen mot atomvåpen og å være med å påvirke NLAs arbeid.

Som ventet var det atomvåpenforliket som styrte Norges i tone i forhandlinger. Likevel er det ikke bare triste nyheter fra verdenssamfunnet - 127 stater har til nå vedtatt det

Forsidebilde:

Medlemsbladet for Norske leger mot atomvåpen

ISSN 0808 2111

REDAKSJONEN

Ane Drougge Vassbotn
975 81 841
ane.vassbotn@gmail.com

NLAS SEKRETARIAT

Leder: John Gunnar Mæland
Institutt for samfunnsmedisinske fag, UiB
Kalfarveien 31, 5018 Bergen
Tlf 55586075, fax 55586130
Priv. Kringlemyr 5C, 3580 Geilo
Tlf 90081052 (m)
john.meland@igs.uib.no

LAYOUT

Ane Drougge Vassbotn
Trykk: Skipnes, i 1000 eksemplarer.

IPPNW Central Office

339 Pleasant Street, Malden, MA
02148 USA.
Tlf. 617-868-5050, fax 617-8682560
E-post: ippnwbos@ippnw.org
Ex.dir. Michael Christ: mchrist@ippnw.org
www.ippnw.org

MEDLEMSKONTINGENT

Leger:	300,-
Studenter:	100,-
Konto nr.:	3060 24 20376

www.legermotatomvapen.no

Er du ikke medlem? Ta kontakt med
info@legermotatomvapen.no

Open-Ended Working Group: Stor støtte til et atomvåpenforbud

ANNE MARTE SKALAND
DAGLIG LEDER
ICAN NORGE

I februar og mai i år har omkring 100 stater og sivilsamfunnsorganisasjoner diskutert juridiske tiltak for en verden uten atomvåpen i FN i Genève. Den såkalte *Open Ended Working Group on Nuclear Disarmament* (OEWG) kom i stand som følge av resolusjonen "Taking Forward Multilateral Nuclear Weapons Disarmament Negotiations", vedtatt av 138 stater på FNs generalforsamling 7. desember 2015. I løpet av til sammen 13 dager har de deltakende statene diskutert en rekke forhold knyttet til atomnedrustning, men det er ingen tvil om at et forbud mot atomvåpen har vært hovedtemaet i arbeidsgruppen.

Forbud nå eller senere?

Samtlige deltakende stater sier at de støtter et forbud mot atomvåpen. Uenigheten ligger i *når* et slikt forbud skal forhandles fram. Mens flertallet av statene og sivilsamfunnet vil starte forhandlinger så fort som

mulig, ønsker et mindretall av statene å vente til atomvåpenmaktene tar ledelsen. Med tanke på at atomvåpenstatene i årevis har brutt sine løfter om å ruste ned, kan man med god grunn spørre seg hvor lang tid det vil ta. Det er også verdt å merke seg at ingen av statene med atomvåpen har deltatt i arbeidsgruppen. Et klart flertall av deltakerne er enige om at de atomvåpenfrie statene må ta ledelsen dersom vi skal få til framgang.

Konkrete forslag

I løpet av arbeidsgruppens møte i mai ble det lagt fram flere forslag som alle handler om å starte forhandlinger om et forbud mot atomvåpen. Den 2. mai ble det lagt fram et arbeidsdokument hvor det ble foreslått å arrangere en konferanse for å starte forhandlinger i 2017. Ni stater fra atomvåpenfrie soner står bak forslaget: Argentina, Brasil, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Indonesia, Malaysia, Mexico og Zambia. Et annet forslag kom fra de 127 statene bak Det humanitære løftet for å stigmatisere, forby og avskaffe atomvåpen. Arbeidsdokumentet fra denne store gruppen av stater etterlyser en ny avtale som forbyr atomvåpen. Sammenslutningen av latinamerikanske

Anne Marte Skaland fra ICAN Norge holder innlegg. Richard Lennane lytter nøye.

Tilmann Ruff fra ICAN og IPPNW holder et velartikulert innlegg på OEWG. Til venstre Ron McCoy fra IPPNW, Malaysia

Knut Langeland fra norsk UD prater med Kristin Obrestad fra Solidaritetsungdommen filter

og karibiske stater (CELAC) har også lagt fram et forslag som oppfordrer til å starte «en multilateral diplomatisk prosess for å forhandle fram et rettslig bindende instrument for å forby atomvåpen.»

Ballen over til FNs hovedforsamling

Nå gjenstår et siste OEWG-møte i august. Da skal statene bli enige om en rapport som skal legges fram for FNs generalforsamling. I og med at arbeidsgruppen deler seg i to leire i spørsmålet om å starte forbudsforhandlinger snarest, er det ikke sikkert rapporten vil anbefale slike forhandlinger. Imidlertid er det ikke så viktig hvordan denne rapporten blir. Det viktigste er at et klart flertall av FNs medlemsstater nå ønsker å starte forhandlinger til neste år. Da vil det være mulig å på FNs generalforsamling i oktober å få igjennom en resolusjon som innkaller til å forhandle fram et forbud mot atomvåpen.

Sivilsamfunnets innsats

ICAN, IPPNW og flere andre partnerorganisasjoner av ICAN har vært aktivt til stede under arbeidsgruppens

møter i februar og mai. ICAN-aktivister fra samtlige verdensdeler har samarbeidet om lobbyarbeid, innlegg i salen, mediarbeid og aksjonering utenfor delegasjonene til Canada, Japan, Australia og Norge. Aksjonen ble til alles overraskelse stoppet av politiet etter markeringen utenfor Japans delegasjon der det ble ropt "Japan, support a ban". Skuespiller Michael Douglas var tilstede på ICANs pressekonferanse og ga sin støtte til arbeidet mot atomvåpen. Den internasjonale medieoppmerksomheten vil nok tilta når forhandlinger om et forbud mot atomvåpen settes enda høyere på dagsorden på FNs generalforsamling i oktober.

Løfterikt ICAN-kampanjemøte

Helgen før OEWG startet sin andre sesjon (se egen sak) møttes 130 ICAN kampanjemedarbeidere i Genève, for oppdatering og opplæring i hvordan sivilsamfunnet kan løfte ideen om et forbud mot atomvåpen videre mot realisering.

JOHN GUNNAR MÆLAND
LEDER
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Over to lange dager fikk deltakerne en gjennomgang av den humanitære kampanjens historie, kjerneinnhold, strategi og virkemidler gjennom plenuminnlegg, workshops og mange spontane bidrag fra de engasjerte deltakerne.

Programmet startet med at tidligere IPPNW-copresident Ron McCoy fra Malaysia fortalte om hvordan ideen om ICAN – en kampanje for å forby og fjerne atomvåpen – kom til ham etter at tilsynskonferansen for ikkespredningsavtalen (NPT) kollapset i 2005. Dette tilbakeslaget ble en vekker for å tenke nytt. Han tok modellen fra landminekampanjen og den såkalte Ottawa-prosessen som på få år førte til et folkerettslig forbud mot disse bestialske våpnene.

Dagens situasjon er at NPT nok en gang har vist seg ute av stand til å levere når det gjelder atomvåpen-nedrustning. I mellomtiden har det humanitære initiativet satt

Stort engasjement blant ICAN aktivistene.

ICAN-demonstrasjon utenfor Norges legasjon i Genève

ICAN presenterer sivilsamfunnets ønske om et forbud mot atomvåpen

nye prosesser i gang, noe som særlig manifester seg i det humanitære løftet om å arbeide for å fylle hullet i folkeretten ved å forby atomvåpen. Dette løftet har til nå 127 stater formelt sluttet seg til og ytterligere 22 land har stilt seg bak innholdet gjennom sin stemmegivning i FN. Det betyr at $\frac{3}{4}$ av verdens land ønsker atomvåpen forbudt.

OEWG handler om hvordan dette kan omsettes i handling, og ICANs rolle er å skyve denne prosessen videre mot reelle forhandlinger om en slik avtaletekst. Mye av kampanjemøtet i Genève handlet om hvordan ICAN sammen med de øvrige sivilsamfunnsaktørene skal løse denne oppgaven. Unge og eldre aktivister bidro med mange gode innspill, og den etter hvert rutinerne ICAN-staben hjalp godt til med sine forberedte innlegg.

ICAN er fortsatt en beskjeden kampanje målt i antall medarbeidere og pengebruk, men dette oppveies av entusiasme, smartness og smidighet. Til tross for at ICANs Genèvekontor har måttet halvere sin allerede på forhold begrensede stab fordi Norge i 2015 trakk tilbake sin økonomiske støtte, er det ingen tegn til at mismotet har tatt over. Tvert imot er det en nærmest fandenivoldsk tro på at dette skal vi få til! De unge kampanjemedarbeiderne mener alvor når de krever atomvåpnene avskaffet i sin levetid.

Beatrice Fihn og Michael Douglas på pressekonferansen.

En fornøyd ICAN delegasjon etter OEWG

Atom maktene 7: Pakistan

Pakistan begynte å utvikle sitt atomvåpenprogram i 1974 etter at nabolandet India utførte en "fredelig" prøvesprengning. I løpet av de neste tjue årene ble det utviklet et urananrikningsprogram, og med hjelp fra Canada, Kina og Frankrike, skaffet Pakistan seg den nødvendige evnen til å rask kunne utvikle atomvåpen.

Teksten er en forkortet utgave fra Lær om atomvåpen, <http://laromkarnvapen.se/no/hvor-finnes-atomvapen/pakistan/> skrevet av Samuel Håkansson.

Etter Indias prøvesprengning i mai 1998 utførte Pakistan en rekke prøvesprengninger i løpet av to dager for å demonstrere sin atomvåpenkapasitet. A Q Khan, mannen bak det pakistanske atomvåpenprogrammet, gjennomførte senere omfattende handel med ulovlig kjernefysisk teknologi på det svarte markedet, blant annet med stater som Libya og Nord-Korea.

Pakistan utvikler og forbedrer raskt sin atomvåpenkapasitet. Det er vanskelig å anslå den eksakte størrelsen og utformingen av landets atomvåpenarsenal ettersom offisielle tall ikke er blitt publisert. SIPRI Yearbook 2014 anslo at Pakistan da hadde mellom 100-120 atomvåpen.

Leveringsmidler for atomvåpen

Leveringsmidlene for det pakistanske atomvåpenarsenalet består delvis av jagerbombefly og delvis av landbaserte ballistiske missiler. Det er uklart hvilke typer fly det pakistanske luftvåpenet har gitt en kjernefysisk rolle. SIPRI Yearbook 2014 anslår at det franske Mirage V er en trolig kandidat til en kjernefysisk rolle. Pakistan har nylig anskaffet det kinesiskproduserte JF-17, som kan være planlagt å brukes som en erstatning av det eldre Mirage V.

Ifølge SIPRI Yearbook 2014, antas det at Pakistan for tiden besitter et stort antall av ballistiske- og kryssermissiler som

kan bære atomvåpenstridshoder. Dette missilarsenalet undergår for tiden store moderniseringer.

Modernisering av atomvåpen

Pakistan utvikler og forbedrer raskt sin atomvåpenkapasitet og denne trenden vil trolig fortsette i et raskt tempo over de kommende årene, særlig ettersom Pakistan nå møter trusselen fra indiske forsøk på å utvikle en kjernefysisk triade av land-, luft- og sjøbaserte atomvåpenstyrker.

En urovekkende utvikling med den pakistanske atomvåpenmoderniseringen ligger i det økte satsingen på krysser- og kort-distanse ballistiske missilsystemer. Dette indikerer at Pakistan for tiden forsøker å utvikle et stort spekter av ulike missilsystemer til bruk på slagmarken mot en utvendig fiende, som mest trolig er India. Utviklingen av slike kortdistanse systemer er urovekkende ettersom den korte rekkevidden til slike taktiske atomvåpen forutsetter at slike systemer vil utplasseres nærmere grenseområdene dersom de skal ha en avskrekkende effekt. Dette kan gi Pakistan et sterkt insentiv til å "bruke" slike våpen før de "mistes" til en

Pakistan Air Force Dassault Mirage

Pakistansk truck med IRBM

fremrykkende fiende. Bruken av slike våpen innebærer en ytterligere risiko, ettersom en hvilken som helst bruk av mindre taktiske atomvåpen vil innebære en risiko for eskalering til atomvåpen med lengre rekkevidde.

Atomvåpnenes rolle i nasjonal sikkerhetsstrategi

Pakistan har ingen offisiell atomvåpendoktrine, men gjennom ulike uttalelser og dokumenter fra pakistanske sivile og militære kanaler er det likevel mulig å ane konturene av kjernevåpnenes rolle i landets nasjonale sikkerhetsstrategi.

Pakistan ser på sine atomvåpen som sitt mest verdifulle og viktigste middel for å ivareta nasjonal uavhengighet. Pakistans atomvåpen er antatt å være rettet mot naboen India – både militært og politisk; for å kunne avskrekke både et konvensjonelt militært angrep fra Indias overlegne konvensjonelle styrker, og for å kunne svare på et mulig angrep med kjernefysiske og/eller konvensjonelle våpen. Uttalelser fra Pakistanske fra pakistanske offentlige talpersoner angående atomvåpen følger ofte indiske uttalelser, men er ulike på et viktig punkt.

Pakistan har ikke uttalt et løfte om å ikke bruke atomvåpen i et førsteangrep. Grunnen til dette kan være Pakistans svakere posisjon i forhold til konvensjonelle

militære styrker. Å ikke gi et slikt løfte kan være en måte for Pakistan å styrke sin avskrekkingsevne ved å la det være uklart om Pakistan vil svare på et konvensjonelt angrep med atomvåpen eller ikke.

Pakistan er ikke en medlemsstat i Ikke-Spredningsavtalen (NPT), og har heller ikke signert eller ratifisert den Fullstendige Prøvestansavtalen (CTBT). Pakistan er dermed antatt å være en de facto atomvåpenstat, ettersom landet nå med sikkerhet har atomvåpen, men ikke hadde disse da NPT trådte i kraft i 1970.

Beholdninger av spaltbare materialer

Pakistan har for tiden to reaktorer for plutoniumproduksjon, Khushab-I og Khushab-II, som ble satt i drift i henholdsvis 1998 og 2009/2010. To ytterligere reaktorer er under bygging i det samme området, noe som vil øke antallet plutoniumproduserende reaktorer til fire. I følge det Internasjonale Panelet for Spaltbare Materialer, vil disse reaktorene samlet ha kapasitet til å produsere 25-50 kg plutonium årlig, noe som vil være tilstrekkelig til å kunne produsere 2-6 atomvåpen årlig. Samme kilde anslo i 2013 at Pakistan hadde 0,15 tonn plutonium og 3 tonn uran av våpenkvalitet på lager.

Verdens ledende helseorganisasjoner oppfordrer til forbud mot og eliminering av atomvåpen

Fire internasjonale organisasjoner for leger, sykepleiere og folkehelsespesialister har gått sammen om en felles uttalelse: "Helsemessige og humanitære argumenter for å forby og eliminere atomvåpen". Uttalelsen ble 3. mai 2016 lagt frem for FNs åpne diskusjonsforum om nye veier i arbeidet mot en atomvåpenfri verden (OEWG) i Geneve.

Uttalelsen bygger på de vitenskapelige fakta om atomvåpens helsemessige og humanitære konsekvenser som kom frem under tre internasjonale konferanser i Oslo (2013), Nayarit (2014) og Wien (2014). Uttalelsen fremhever at:

- en atomkrig vil kunne drepe langt flere mennesker i løpet av få timer enn antallet drepte under hele 2. verdenskrig;
- radioaktivt nedfall fra atomvåpeneksplosjoner vil forårsake kreft og sykdom i flere påfølgende generasjoner;
- bruk av mindre enn én prosent av verdens atomvåpenarsenaler vil kunne skape globale klimaforstyrrelser med påfølgende sultkatastrofe for over én milliard mennesker;
- de flere tusen atomvåpnene som atommaktene disponerer kan utløse en kjernefysisk vinter, hvilket vil innebære en global økologisk kollaps på grunn av ekstrem nedkjøling;
- det finnes ingen helsemessig beredskap som kan yte tilfredsstillende hjelp til mennesker som overlever en atomkrig.

De fire helseorganisasjonene mener at OEWG-deltakerne har "en unik mulighet og et felles ansvar for å ta lederskap om atomvåpennedrustning ved å omdefinere målet om nedrustning til en prosess basert på de humanitære argumenter for å forby og eliminere atomvåpen". De oppfordrer OEWG til "å vurdere behovet for en ny internasjonal avtale som uttrykkelig forbyr atomvåpen ut fra deres uakseptable konsekvenser."

De fire globale helseorganisasjonene som står bak uttalelsen er:

- World Medical Association (WMA) som organiserer 112 nasjonale legeforeninger, deriblant Den norske legeforening. Legeforeningens president Marit Hermansen uttaler: – Legeforeningen støtter arbeidet for en atomvåpenfri verden og oppfordrer den norske regjeringen til å jobbe for et forbud mot atomvåpen.
- International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som fikk Nobels fredspris i 1985 for sitt opplysningsarbeid om de medisinske konsekvensene av en atomkrig. IPPNW har nasjonale foreninger i 64 land, deriblant Norske leger mot atomvåpen (NLA). NLAs leder John Gunnar Mæland sier: – Denne felles uttalelsen gir uttrykk for legers og andre helsearbeideres dype bekymring for hvilken trussel atomvåpen er for menneskehetens sikkerhet. Vi har en profesjonell forpliktelse til å forebygge det vi ikke kan helbrede.
- World Federation of Public Health Associations (WFPHA) som omfatter over 100 nasjonale folkehelseforeninger. Styreleder for Folkehelseforeningen i Norge Jorid Grimeland uttaler: – Vi må bidra til å fjerne den trussel atomvåpen er for menneskehetens sikkerhet. Vi kan bare minne oss om skadene vi erfarer fra Tsjernobylulykken.
- International Council of Nurses (ICN) som er en sammenslutning av over 130 nasjonale sykepleierforbund med mer enn 16 millioner sykepleiere som medlemmer.

Hele uttalelsen kan leses på www.legermotatomvapen.no

Ny leverandør av medlemservice

NLA har i løpet av våren 2016 flyttet medlemsregisteret over til bedriften **Zubarus**. Dette har medført forsinket utsendelse av fakturaer for medlemskontingenten, noe vi beklager.

Med vår nye leverandør av medlemservice vil vi i fremtiden kunne tilby innbetaling av kontingent via avtalegiro eller utsendelse av faktura via epost, noe som vil være en forenkling både for medlemmer og NLA. Vi kommer tilbake med informasjon om dette senere.

NLA trenger betalende medlemmer!

Dessverre har antallet betalende medlemmer vist synkende tendens de senere årene. Kontingentinntekten er svært viktig for at NLA skal kunne fortsette sitt arbeid. Vi håper derfor at du som leser dette bladet også støtter oss videre gjennom kontingenten.

NLA trenger også nye medlemmer. Snakk med dine kolleger om de er medlem av NLA og oppfordre dem gjerne til å melde seg inn. Dette kan enten skje via våre nettsider www.legermotatomvapen.no eller ved å sende en epost til info@legermotatomvapen.no.

Endelig minner vi om muligheten til å gi **skattefri gave** til NLA inntil 20 000 kroner. Beløpet må være minst kr 500. Benytt konto: 3060.18.15016.

VIKTIG: For at vi skal kunne melde gaven til Skattemyndighetene, må vi få beskjed fra deg om navn, personnummer, beløpets størrelse og dato for innbetaling. Send disse opplysningene på e-post til: info@legermotatomvapen.no

Stortingssalen, kilde: Stortinget <https://flic.kr/p/atExhf>

Atomforliket i Stortinget

Stortinget har bedt regjeringen arbeide for et forbud mot atomvåpen, men sier ikke noe om når det skal skje. Dette ble gjenspeilet i diskusjonene i OEWG i Genève.

KIRSTEN OSEN
RÅDSMEDLEM
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Stortinget har nå enstemmig bedt regjeringen arbeide langsiktig for et rettslig bindende rammeverk for nedrustning og avskaffelse av atomvåpen. Dette budskapet, med samme uklare tidsaspekt, ble tatt videre til mai-diskusjonene i Open Ended Working Group i Genève. Her sluttet Norge seg til andre land under atomvåpenbeskyttelse i å fremme den såkalte "progressive tilnærming" til atomvåpen-nedrustning.

Innst. 199 S (2015-2016) fra utenriks- og forsvarskomiteen til Meld. St. 37 (2014-2015) om globale sikkerhetsutfordringer var oppe til debatt og avstemning i Stortinget 26. april 2016. Atomvåpen var

ikke nevnt i meldingen, men ble likevel et stort tema i innstillingen. På tross av sterke partimotsetninger kom komiteen, takket være tett samarbeid mellom nåværende utenriksminister Børge Brende (H) og tidligere utenriksminister Jonas Gahr Støre (Ap), frem til følgende konsensusforslag:

«Stortinget ber regjeringen arbeide aktivt for en verden fri for atomvåpen og bidra til gjennomføring av Ikkespredningsavtalens (NPT) forpliktelser, innta en aktiv rolle som pådriver for ikke-spredning og for nedrustning med sikte på en balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar avskaffelse av atomvåpen, og på dette grunnlaget arbeide langsiktig for et rettslig bindende rammeverk for å sikre dette målet.» Forslaget ble den 26. april vedtatt enstemmig av Stortinget.

Innstillingens mindretallsforslag fra Sp, SV og V: *«Stortinget ber regjeringen sørge for at Norge spiller en aktiv rolle som pådriver i det internasjonale arbeidet mot spredning av atomvåpen og arbeider for et forbud mot slike våpen»*, falt med 15 mot 84 stemmer.

Flertallsforslaget fra Ap, KrF, Sp, V, og SV som støttet *«arbeidet med balansert og gjensidig atomnedrustning () innen rammen av NPT, inkludert et langsiktig mål om et internasjonalt forbud mot atomvåpen»*, ble ikke tatt opp til avstemning.

Hoveddebatten om innstillingen kom egentlig allerede i utenriksdebatten 11. mars 2016, etter lekkasjer fra komiteen. Støre presiserte her at **«Flertallet har satt som mål at vi ønsker et reelt totalforbud mot atomvåpen (min utheving). Det er et mål det har vært bred enighet om i vide kretser i mange år. (...) Det er et mål det er fullt mulig å streve mot samtidig som vi understreker at veien dit må gå gjennom balansert nedrustning. Det er et mål det er fullt mulig å kombinere med ordlyden i NATOs strategiske konsept (...) Flertallet i Stortinget har betydning, også for en regjering, (...) og når et flertall i Stortinget har ytret seg sånn, kan (...) regjeringen være trygg på at det er det Stortinget også vil følge nøye med på at regjeringen arbeider med i sitt nedrustningsarbeid.»**

Tidsaspektet.

I konsensusforslaget brukes uttrykket *«rammeverk»*, og det er uklart hva som menes med *«langsiktig»*. På den annen side er heller ikke opposisjonen klar på definisjonen og tidsaspektet av det foreslåtte *«forbudet»*. Bare Brende var i utenriksdebatten klar på tidsaspektet: *«Vi deler visjonen om en atomvåpenfri verden. Det har de siste ukene vært en konstruktiv dialog mellom Arbeiderpartiets parlamentariske leder og meg selv om disse spørsmålene, og det er nok noe forskjellig innfallsvinkel til det blant Stortingets ulike partier. Men nå foreligger det en bred konsensus om dette som skiller seg fra det østerrikske initiativet, som er et forbud nå. Det som ligger i denne enigheten, er at vi skal jobbe for en atomvåpenfri verden, noe som skal kunne ende i et juridisk rammeverk, men det må være balansert, gjensidig, verifiserbart og innenfor rammene av Ikkespredningsavtalen (mine uthevinger)»*.

Norges rolle i Open Ended Working Group (OEWG).

Storingsvedtaket ble tatt videre til OEWG i Geneve 2.-13. mai 2016 der norsk UD var representert ved Knut Langeland, en erfaren nedrustningsdiplomat. I innleggene (tilgjengelige på www.reachingcriticalwill.org) holdt han tidsaspektet for et rammeverk åpent: *«At what stage such legal measures should be introduced remains a subject for debate»*. Han erkjente de katastrofale virkningene av atomvåpen og innrømmet at total eliminering er eneste garanti mot bruk. Han var klar på at NPTs artikkel VI innebærer en plikt til full

atomnedrustning, forsterket gjennom den rådgitende uttalelsen 1996 fra Den internasjonale domstolen i Haag og sluttdokumentene fra NPTs tilsynskonferanser. Langeland beklaget den manglende fremdriften i atomnedrustningen, men øynet ingen vei ut av den fastlåste situasjonen: alt avhenger av atomvåpenstatene.

Langeland pekte på en rekke viktige nedrustningstiltak som må oppfylles for å oppnå en atomvåpenfri verden. Dette er i samsvar med arbeidsdokumentet *«A progressive approach to a world free of nuclear weapons: revisiting the building blocks paradigm»* fra en gruppe NATO-land og andre land under atomvåpenparaply. Her heter det at betingelsen for effektiv nedrustning er at alle atomvåpenstater er med, men hvordan dette skal kunne skje, forblir et åpent spørsmål.

Forhandlinger om et forbud.

I denne fastlåste situasjonen går de atomvåpenfrie statene, med støtte fra sivilsamfunnet, inn for at OEWG skal foreslå for FN å starte forhandlinger om et forbud mot atomvåpen på humanitært grunnlag allerede i 2017 for dermed å skape bevegelse i nedrustningsprosessen. Ifølge dr. Nick Ritchie's OEWG-innlegg *«Pathways to nuclear disarmament: delegitimising nuclear violence»* vil et forbud bety delegitimering av kjernefysisk vold i pakt med prinsippene i internasjonal humanitær rett, menneskerettighetene og internasjonale miljølover. En slik delegitimering vil måtte komme til å endre atomvåpenstatenes holdninger til atomvåpen uansett hvilken politisk verdi de i dag tillegger dem.

Atomforliket i Stortinget må omsettes i handling

Norsk Folkehjelp, Norske leger mot atomvåpen, Nei til atomvåpen og ICAN Norge sendte 20. april 2016 et brev til stortingspolitikerne i forkant av debatten om Norges sikkerhetspolitikk 26. april. I brevet lister organisasjonene følgende 10 tiltak regjeringen må iverksette som følge av atomforliket:

Regjeringen må:

1. Delta aktivt på de to siste sesjonene av OEWG, med innlegg og bakgrunnsdokumenter.
2. Holde innlegg i OEWG og andre nedrustningsfora som reflekterer både de enstemmige merknadene og flertallsmerknadene i forliket, ved å gi uttrykk for at Norge ønsker et «rettslig bindende rammeverk for å sikre målet om en verden fri for atomvåpen» samt for at Norge støtter «arbeidet med balansert og gjensidig atomnedrustning innen rammen av Ikkespredningsavtalen, inkludert et langsiktig mål om et internasjonalt forbud mot kjernevåpen.»
3. Støtte forslag i OEWG og andre nedrustningsfora om fremforhandling av nye folkerettslige avtaler som vil bli komponenter i det rettslige rammeverket omtalt i atomforliket, inkludert forslag om fremforhandling av en avtale som forbyr atomvåpen.
4. Ta initiativ til nordisk samarbeid om å fremme den politikk som er nedfelt i atomforliket.
5. Arbeide aktivt innen NATO for å bygge forståelse for det humanitære initiativet på atomvåpen samt for å redusere atomvåpenenes rolle i alliansens forsvarsstrategi, inkludert på NATOs toppmøte i 2016 der det ventes forslag om å øke taktiske atomvåpens rolle i Europa.
6. Engasjere Russland i samtaler om nedrustning av taktiske atomvåpen.
7. Støtte opp om Humanitarian Pledge, som per i dag har 127 tilsluttede stater.
8. Snarest utlyse tilskuddsordningen Utvikling og nedrustning for 2016, og gjenoppta den økonomiske støtten til ICAN og andre relevante NGOer. Det er nå ikke lenger en eneste internasjonal NGO som får norsk støtte til sitt arbeid med å forby atomvåpen. Som resultat av det norske kuttet har ICAN måttet si opp 5 av 7 ansatte, til tross for hardt arbeid med fundraising. Norge kan ikke lykkes i sitt arbeid med å sikre en verden uten atomvåpen uten å støtte sivilsamfunnets avgjørende innsats.
9. Gi økonomisk støtte til gjennomføring av ytterligere internasjonale konferanser for å videreføre det humanitære initiativet på atomvåpen, og fortsette finansiering av forskning på humanitære konsekvenser og risiko knyttet til atomvåpen.
10. Forankre Norges arbeid med videreføringen av det humanitære initiativet ved å opprette et utvalg eller en prosjektgruppe som involverer relevante departementer og etater, forskningsinstitusjoner og sivilsamfunnsorganisasjoner.

Fire tilnærminger til å forby atomvåpen

KIRSTEN OSEN
RÅDSMEDLEM
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

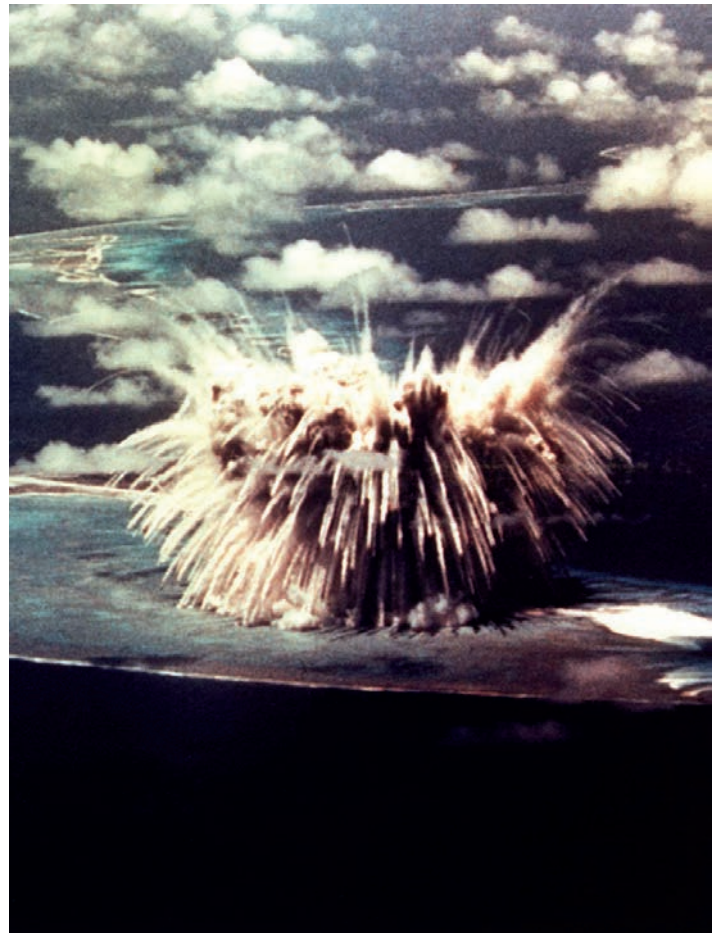

JON REITAN
RÅDSMEDLEM
NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Det er alminnelig enighet om at det er behov for et forbud mot atomvåpen som juridisk instrument i en atomvåpenfri verden, men det er divergerende meninger om når et forbud bør etableres. Problemstillingen er aktualisert gjennom Open-Ended Working Group (OEWG) som drøfter konkrete juridiske tiltak for å oppnå og vedlikeholde en atomvåpenfri verden. International Law and Policy Institute (ILPI) og United Nations Institute for Disarmament Research (UNIDIR) utga i februar 2016 «A prohibition on nuclear weapons: A guide to the issues» som oppsummerer og analyserer følgende strategiforslag:

1. En atomvåpenkonvensjon (comprehensive convention) der forbud og eliminering av atomvåpen inngår i ett og samme juridiske instrument slik som i konvensjonene mot kjemiske og biologiske våpen.
2. Et rammeverk (framework) der praktiske deltiltak for atomnedrustning med tilhørende forbud fremmes hver for seg, men innenfor den samme rammen.
3. En steg for steg tilnærming (step by step, building block) der eliminering skjer før det etableres et forbud for vedlikehold av en verden uten atomvåpen
4. Et forbud mot atomvåpen (stand-alone ban treaty) der forbud kommer før eliminering, som et redskap til å få i gang nedrustningen.

Som påpekt av flere i OEWG, er ingen av de fire tilnærmingerne gjensidig ekskluderende eller i strid med Ikkespredningsavtalen. Norge går inn for et rammeverk. Det kan være en brukbar ide, men bare dersom prosessen starter med å delegitimere kjernefysisk vold gjennom et universelt forbud mot atomvåpen. Dr. Nick Ritchie har i OEWG antydnet muligheten av et slikt «ban-plus-framework» med forbudet først. Et forbud er dessuten det eneste de atomvåpenfrie statene og sivilsamfunnet kan bidra med for å prøve å redde oss alle fra en kjernefysisk katastrofe.

SO MANY EXIST READY TO BE USED

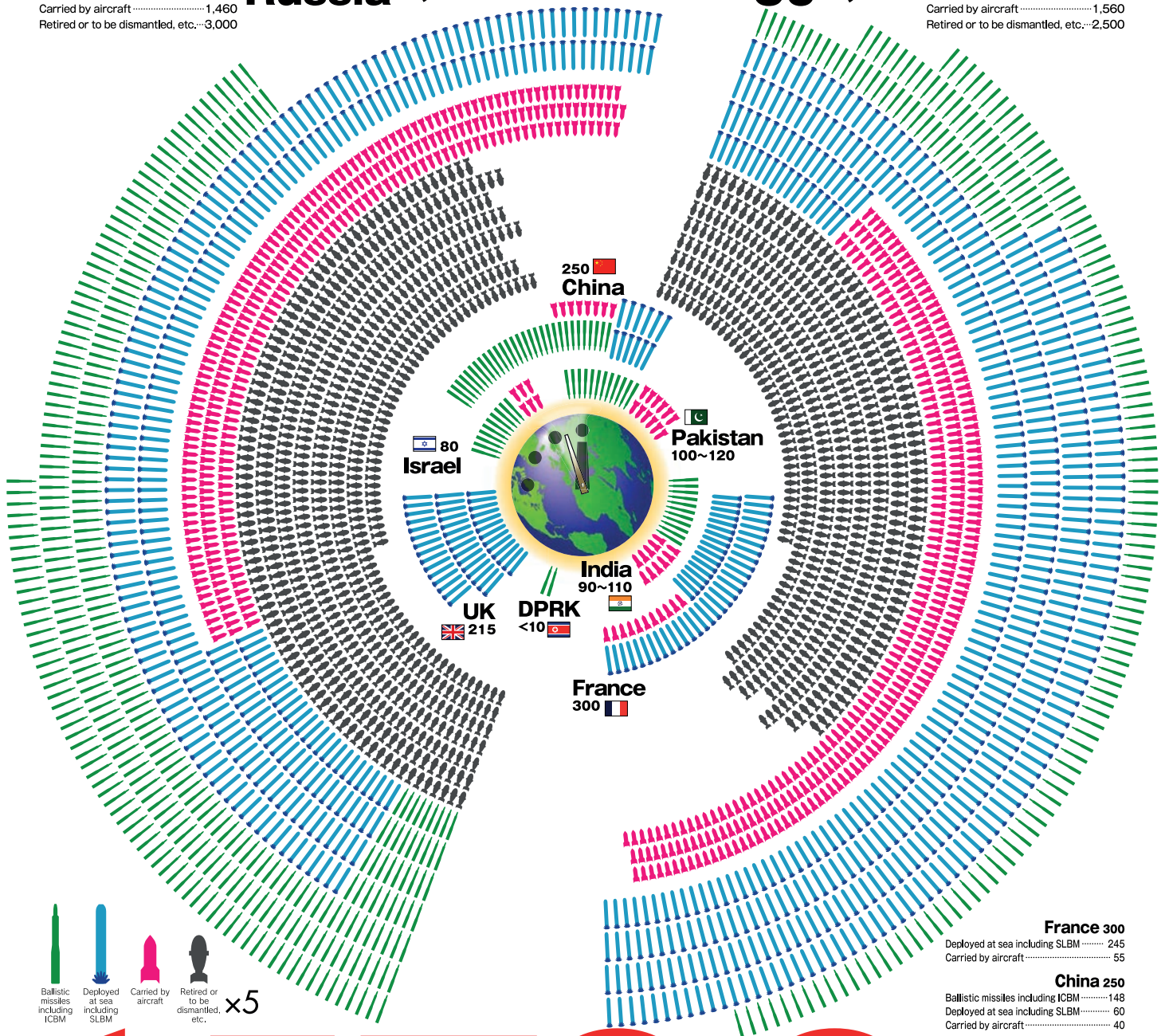
The World's **Nuclear Warheads** Count June 2015

Ballistic missiles including ICBM.....1,583
Deployed at sea including SLBM.....1,458
Carried by aircraft.....1,460
Retired or to be dismantled, etc.....3,000

Russia 7,500

US 7,200

Ballistic missiles including ICBM.....840
Deployed at sea including SLBM.....2,304
Carried by aircraft.....1,560
Retired or to be dismantled, etc.....2,500

15,700

Decrease from 2014 : -700

The Doomsday Clock (see the center)

The Doomsday Clock is a symbol of the threat of nuclear annihilation. On the clock, midnight is the time of total destruction of humanity, and the minutes to midnight illustrate how close we are to such a "doomsday." Currently it is "3 minutes to midnight."

Source: Bulletin of the Atomic Scientists

France 300
Deployed at sea including SLBM.....245
Carried by aircraft.....55

China 250
Ballistic missiles including ICBM.....148
Deployed at sea including SLBM.....60
Carried by aircraft.....40

UK 215
Deployed at sea including SLBM.....215

Israel 80
Ballistic missiles including ICBM.....50
Carried by aircraft.....30

Pakistan 100~120
Ballistic missiles including ICBM.....60
Carried by aircraft.....40~60

India 90~110
Ballistic missiles including ICBM.....54
Carried by aircraft.....36~56

DPRK <10
? Ballistic missiles including ICBM.....<10

PCU Nagasaki Council for Nuclear Weapons Abolition (PCU-NC)/Research Center for Nuclear Weapons Abolition, Nagasaki University (RECNA)
Created by : RECNA Nuclear Warheads Data Monitoring Team For more information, please visit : <http://www.recna.nagasaki-u.ac.jp/>
Numbers are rounded.

GJØR EN FORSKJELL GJENNOM Å SPARE I ALFRED BERG HUMANFOND

Velger du å spare med Alfred Berg Humanfond gjør du et klokt valg både med tanke på fremtidig forventet avkastning og nytte. Fond med etisk investeringsprofil velges av stadig flere sparere. Kanskje er ideen om å spare penger og samtidig støtte NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN arbeid interessant også for deg?

DET VIKTIGSTE MED SPARING ER AVKASTNING

I fondsbransjen er det i utgangspunktet én ting som teller: avkastning. Allikevel vet vi at hensyn til medmenneskelighet, miljø og livssyn spiller en avgjørende rolle. Velger du Alfred Berg Humanfond blir sparepengene dine forvaltet på en moderne og verdiladet måte, i tråd med både strenge etiske retningslinjer og ønsket om best mulig økonomisk avkastning.

HVA ER DET SOM ER SÅ "HUMANT"?

Alfred Berg Humanfond har et eget etisk råd som påser at dine sparepenger investeres i henhold til blant annet FNs konvensjoner om barnearbeid og menneskerettigheter. Likeledes unngår vi selskap som har sin hovedvirksomhet innen alkohol, våpen eller tobakksindustri. Derfor er det å spare hos oss forfriskende både for hjertet og hjernen.

DU GIR 2% TIL NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

Velger du å spare i Alfred Berg Humanfond, gir du 2% av din forvaltningskapital til NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN. 98% beholder du med andre ord selv. Du investerer direkte i din egen eller andres fremtid. Blir avkastningen i fondet over 2% per år tjener du altså penger på investeringen.

IKKE SÅ MYE SOM SKAL TIL

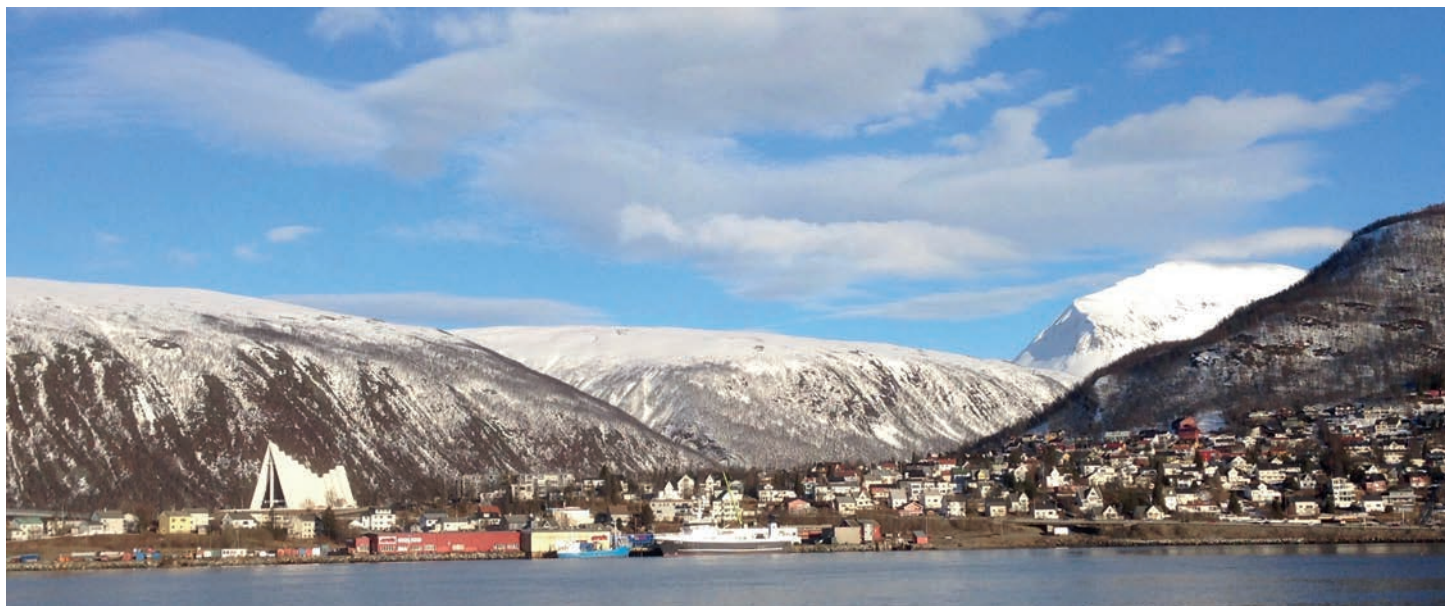
Det er ikke mange hundrelappene som skal til i måneden før du gir privatøkonomien din et tilskudd. For å komme i gang ringer du oss på tlf 22 00 51 00 eller kontakter du oss på kundesenter.no@alfredberg.com så forteller vi mer om hvordan du kan spare i Alfred Berg Humanfond og samtidig kan støtte NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN.

Alle investeringer er underlagt markedssvingninger og risiko forbundet med å investere i verdipapirer. Verdien av investeringer og overskuddet de genererer kan stige så vel som synke, blant annet som en følge av svingninger i valutakurser, og det er mulig at investorene ikke får tilbake sin opprinnelige investering. Historisk avkastning er ikke en pålitelig indikator for fremtidige avkastning. For mer informasjon, vennligst kontakt

Landsmøte 2016

Tromsø 9. april

Det årlige landsmøtet i NLA ble avviklet på Åsgård sykehus i Tromsø helgen 19.-20. april 2016. En liten, men engasjert gruppe leger og medisinske studenter satte hverandre stevne og sørget for at de formelle landsmøtesakene ble behørig behandlet (se eget referat). Før landsmøtet lørdag ettermiddag ble det arrangert et åpent møte, hvor John Gunnar Mæland holdt et innlegg om dommedagsklokken og Bjørn Hilt snakket om mulighetene for å få til et forbud mot atomvåpen. På søndag formiddag møttes deltakerne for å diskutere hvordan NLA konkret skal arbeide videre med sine saker.

Lokalt vertskap var Tordis og Reidar Høifødt, som gjestfritt innbød til bespisning og sosialt samvær både fredag og lørdag kveld. Tromsø viste seg fra sin beste side, med snødekte fjell og vårstemning på utekafeene.

Referat landsmøte

Norske leger mot atomvåpen (NLA) 2016

Tromsø 9.4.16 kl 1400-1600

Tilstede: 11 medlemmer

1. Valg av referent og møteleder

John Gunnar Mæland valgt som møteleder. Ane Drougge Vassbotn valgt som referent.

2. Innkalling til årsmøte og dagsorden

Innkalling og dagsorden godkjent.

3. Referat fra landsmøte 2015 – godkjennelse

Referatet fra landsmøtet 2015 godkjent.

4. Regnskap 2015

John Gunnar og Tordis redegjorde for regnskapet. Regnskapet for 2015 ble godkjent, med forbehold om at regnskapet blir godkjent av revisor.

5. Årsrapport 2015 fra styret og studentgruppene

Vedlagt. Tatt til etterretning.

6. Handlingsprogram 2016

Vedtatt med tillegg. Vedlagt.

7. Budsjettforslag 2016

Vedtatt med redaksjonelle endringer. Vedlagt.

8. Valg av styreleder og styremedlemmer

Styreleder: John Gunnar Mæland (gjenvalg).

Styremedlemmer: Saima Akhtar (gjenvalg)

Signe Agnes Flottorp (gjenvalg)

Julian Hamfjord (ny)

Bjørn Hilt (gjenvalg)

Tordis Sørensen Høifødt (gjenvalg)

Mari Jetlund (ny)

Martin Lerstang Mikkelsen (ny)

Sofie Paus (ny)

Alle ble valgt ved akklamasjon for ett år.

9. Valg av valgkomite

Guro Bårnes, Klaus Melf og Steinar Aase ble valgt som medlemmer av valgkomite.

10. Oppnevning av revisor

Landsmøtet gir styret fullmakt til å oppnevne revisor.

11. Eventuelt.

Landsmøtet ber styret om å sende takkebrev til avtroppende styremedlemmer.

ÅRSRAPPORT 2015

Administrasjon og organisasjon

Styret

Landsmøtet 18.04.15 valgte følgende styre (oppgavefordeling etter styrevedtak):

John Gunnar Mæland, Geilo	Leder, ansvarlig redaktør medlemsbladet, medlem ICAN Norge styringsgruppe
Klaus Melf, Fusa	Nestleder, Skype vert
Guro K. Bårnes, Oslo	MPI-gruppekontakt
Bjørn Hilt, Trondheim	International Councillor - IPPNW kontakt
Signe Flottorp, Oslo	MPI-gruppekontakt, medlem ICAN Norge styringsgruppe
Tordis Sørensen Høifødt	Økonomiansvarlig
Steinar Aase	Kontakt Legeforeningen
Saima Akhtar	Nasjonal politisk kontakt, ICAN kontakt, MedFred-kontakt.

Stud. med. Ane Drougge Vassbotn arbeidet som organisasjonssekretær for NLA i timelønnet engasjement og fra 1.5.15 i 15 % stilling. Arbeidsoppgavene er: webredaktør, utøvende redaktør medlemsbladet, referent styremøter og andre oppgaver for styret.

Bjørn Hilt var at-large member og styreleder, IPPNW Board of Directors. Odd Einar Erland, MedFred Bergen, var nasjonal studentrepresentant og har deltatt regelmessig i NLAs styremøter.

Det har i 2015 vært avholdt 9 styremøter på Skype. Det foreligger godkjente referater fra alle styremøtene.

Rådet

NLA's råd hadde i 2015 følgende medlemmer: Ulrich Abildgaard, Ellen Ann Antal, Carl Birger Alm, Anne Alvik, Trygve Berge, Christian Borchgrevink, Kjell Grøttum, Kurt Hanevik, Kristian Hagestad, Viggo Hansteen, Hans Asbjørn Holm, Kjersti Johnsrud, Einar Kringlen, Mons Lie, Eiliv Lund, Morten Bremer Mærli, Christin Mørup Ormhaug, Kirsten Osen, Jon Reitan, Ingvild Fossgard Sandøy, Hilchen Sommerschild, Otto Steinfeldt-Foss, Per Sundby, Helge Waal, Per Wium og Steinar Westin.

Rådsmedlemmene Per Wium og Kirsten Osen (vara) har deltatt i styremøter på vegne av rådet. Rådsmedlemmene har fått tilsendt godkjente referat av styremøtene og er eller blitt informert via epost om viktige saker.

Valgkomité

Trygve Berge og Jon Reitan.

Medlemsbladet

Det ble i 2015 utgitt tre nummer av medlemsbladet (33. Årgang). John Gunnar Mæland er ansvarlig redaktør og Ane Drougge Vassbotn utøvende redaktør. Opplaget var på 1000 eksemplarer.

Hjemmesiden og sosiale medier

NLA har hjemmeside www.legermotatomvapen.no.

NLA har også en egen Facebookside: Norske leger mot atomvåpen – NLA

Medlemskartoteket

NLA har omkring 750 medlemmer.

Landsmøtet 2015

Landsmøtet 2015 ble arrangert 18. april 2015 i Trondheim. 10 medlemmer var til stede under landsmøtet. Referat er trykket i medlemsbladet nr 2-2015, side 23.

Etter invitasjon var 10 medlemmer i styret for Svenska Läkare mot Kärnvapen og ett styremedlem fra Danske Læger mod Kernevåben tilstede i Trondheim i forbindelse med landsmøtet. Før landsmøtet var det åpent møte med følgende program:

Kjølve Egelund, International Law and Policy Institute (ILPI): Er et forbud mot atomvåpen nødvendig - er det mulig?

Etter landsmøtet ble det arrangert gratis åpen fremvisning av filmen: The Man who saved the World, med påfølgende paneldebatt. Omkring 30 personer var tilstede.

På søndag 19.04.2015 ble det holdt en work-shop om organisasjonsarbeid og felles utfordringer for NLA og SLMK

Økonomi

Driftsresultatet viser et underskudd på kr 39 358 for 2015. Kontingentinntektene ble lavere enn budsjettert. NLA fikk i 2015 et tilskudd på kr 200 000 fra "Opplysningsmidler for fred", Utenriksdepartementet.

Styret innvilget støtte til andre organisasjoner/prosjekt i 2015:

- IPPNWs internasjonale fond: US \$ 4000
- IPPNW, Aiming for prevention: US \$ 5000
- IPPNW K-Project for Peace: US \$ 1000
- Nei til atomvåpen: Hiroshima Nagasaki 70 års markering: kr 25 000
- IPPNW European Meeting Beograd: Euro 1000

Per Ringnes minnefond

NLA forvalter midlene i henhold til avtale om dette. Styret vedtok å støtte ICAN, Geneve med 10 000 Euro (96 111 kroner) fra fondet i forbindelse med en innsamlingsaksjon i desember 2015. Fondskapitalen på Per Ringnes Fond var per 31.12.15 kr 194 259.

Samarbeidet med Alfred Berg Humanfond

NLA samarbeider med Alfred Berg Humanfond som gir en del av overskuddet fra de av deres kunder som ønsker det til NLA. NLA fikk i 2015 utbetalt kr 10 449 fra Alfred Berg Humanfond.

Skattefritak for gaver til NLA

NLA er av Skattedirektoratet godkjent som en organisasjon med rett til skattefradrag for gaver mellom 500 og 20 000 kroner. NLA har i 2015 mottatt gaver på 37 400 kr som er meldt Skattedirektoratet.

Aktuelle saker og prosjekter

ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) (www.icanw.org) er en internasjonal kampanje for et juridisk bindende totalforbud mot atomvåpen.

ICAN Norge er organisert som et prosjekt innen NLA hvor NLA har ansvar for regnskapsførsel og arbeidsgiveransvar for de kampanjeansatte. John Gunnar Mæland leder ICAN Norges styringsgruppe og Signe Flottorp er medlem. Se forøvrig: www.icanw.no

Aiming for Prevention/ Small Arms Campaign.

NLA bidro i 2015 med US 5000 til IPPNW, Central Office til dette arbeidet.

Øvrig norsk samarbeid mot atomvåpen

NLA samarbeider med Den norske Pugwash komite og Nei til atomvåpen for å samordne dialog med politikere og beslutningstakere. Fra NLA har Signe Flottorp, Per Wium, Kirsten Osen, Hans Asbjørn Holm, og eventuelt andre

styremedlemmer møtt. Gruppen har i 2015 hatt 3 strategimøter. Fokus har primært vært på oppbakking av ICANs kampanje for et forbud mot atomvåpen, f.eks. med koordinerte avisinnlegg, men uten separate prosjekter.

Medisinsk fredsarbeid i de medisinske studieplaner

Fakultetene i Bergen, Tromsø og Oslo har startet opp arbeid med studieplanreformer og NLA har kommet med innspill i den forbindelse for å få inn emner i medisinsk fredsarbeid. Det har vært kontakter med studieansvarlige personer ved flere av lærestedene for å følge dette opp. Rådsmedlemmene Hans Asbjørn Holm, Ingvild Fossgard Sandøy og Kirsten Osen er engasjert i dette arbeidet.

Medical Peace Work 3

Det nettbaserte kurs- og undervisningsmaterialet Medical Peace Work er et åpent og gratis tilbud i krysningsfelt av samfunnsmedisin og fredsvitenskap, utviklet av bl.a. Klaus Melf med støtte fra NLA. I 2014 ble NLA i samarbeid med ni europeiske partnerorganisasjoner tildelt 290 100 Euro fra ERASMUS+ for introduksjon av kasuistikk-basert læring (CBL) i dette nye fagfeltet. Tolv tekstbaserte kasuistikker ble publisert i 2015 som gratis læringsressurser for smågruppearbeid. Prosjektet skal avsluttes i 2016 med lansering av seks audiovisuelle kasuistikker og et nytt CBL-nettkurs innen medisinsk fredsarbeid.

Informasjonsvirksomhet

NLA har i samarbeid med SMLK medansvar for oppdatering av tekstene i det internett-baserte læreprogrammet Lär om Kärnvapen, som finnes på svensk, engelsk, russisk og norsk.. I løpet av 2015 ble den nye norske versjonen Lær om atomvåpen ferdigstilt. Flere av de oppdaterte tekstene er trykket i medlemsbladet i serien Atomkraftene.

Øvrig samarbeid med andre organisasjoner

NLA er tilsluttet Norges Fredsråd. NLA er også partnerorganisasjon i Fredshuset i Oslo, en samlokalisering av flere fredsorganisasjoner med tilbud om felles tjenester.

Fullstendig årsmelding er lagt ut på våre nettsider www.legermotatomvapen.no

HANDLINGSPLAN 2016

Norske leger mot atomvåpen (NLA) er den norske avdelingen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som i 1985 fikk Nobels Fredspris for sitt opplysningsarbeid om de medisinske virkninger av atomkrig.

NLAs visjon er en tryggere verden uten atomvåpen. Vi arbeider for et generelt, internasjonalt forbud mot atomvåpen som et normativt redskap til å oppnå en atomvåpenfri verden. Vi gjør dette gjennom å bygge kunnskap og å spre opplysning om medisinske og andre humanitære konsekvenser av atomkrig. NLA vil særlig skape oppmerksomhet om atomvåpentrusselen blant norske leger og medisinske studenter, og bidra til et folkelig engasjement for et forbud.

NLA vil arbeide for dette særlig ved å:

1. holde seg orientert om behandlingen av atomvåpenspørsmål i nasjonale og internasjonale fora (regjering, storting, ikke-spredningsprosessen, NATO, FN).
2. ha kompetanse når det gjelder medisinske og miljømessige virkninger av atomvåpen, inkludert stråling og radioaktivitet.
3. styrke kompetansen innen medisinsk fredsarbeid
4. informere helsepersonell, politikere og den norske befolkningen om helseeffekter av atomvåpen og atomvåpentrusselen, herunder humanitære og folkerettslige forhold, spesielt med tanke på stortingsvalget 2017.
5. utvikle og pleie kontakten med media og politikere, delta i Norges Fredsråd samt samarbeide med NTA og Pugwash og andre humanitære freds- og nedrustningsorganisasjoner (Røde Kors, Norsk Folkehjelp med flere).
6. støtte IPPNWs satsingsområder, særlig ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons), herunder ta aktiv del i den norske kampanjen for et forbud mot atomvåpen.
7. arbeide for å få Norge til å tilslutte seg «The Humanitarian Pledge» og det internasjonale samarbeidet for å stigmatisere, forby og eliminere atomvåpen i lys av deres uakseptable humanitære konsekvenser.
8. få utdanning om medisinsk fredsarbeid implementert i de medisinske studieplaner og i legers videre- og etterutdanning, og videreutvikle og informere om nettkursene og undervisningsressursene Medical Peace Work.
9. bidra til oppdatering av Lær om atomvåpen i samarbeid med SLMK og informere norske videregående skoler og andre om denne læringsressursen.
10. utvikle og pleie kontakten med medlemmene, spesielt rådet, og andre norske leger og medisinske studenter. Vårt mål er å få Legeforeningen til å confirmere/videreutvikle sitt vedtak fra 1995 om å arbeide for et internasjonalt forbud mot å ha og bruke atomvåpen.
11. arbeide for å bygge opp og videreutvikle studentgruppene (MedFred) ved alle fire lærestedene.
12. arbeide for å rekruttere flere medlemmer og følge opp studenter og unge leger, og på ulike måter stimulere de som har vært aktive som studenter til å opprettholde sitt engasjement.
13. skrive en «medisinsk appell» til Stortinget og regjering basert på WMA-resolusjonen og arbeide for å få tilslutning for den blant helsepersonell og -studenter.

Returadresse:
NLA c/o Fredshuset,
Møllergata 12
0179 Oslo

Vi trenger epostadressen din!

Vi vil nå flest mulig medlemmer per epost. Send en epost til vassbotn@legermotatomvapen.no, så blir det enklere for oss å nå deg.